

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inerati do 30 petik & Din 2.—, do 100 vrt Dtn 2.50, od 100 do 300 vrt & Dtn 3.—, večji inserati petik vrt Dtn 4.—, Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

HITLER JE ZMAGAL PO PROGRAMU

Pri včerajšnjih državnozbornih volitvah je dobila Hitlerjeva vlada z nasiljem priborjeno neznatno večino — Odmev v inozemstvu je za Nemčijo porazen

Berlin, 6. marca. Davi je glavni volilni odbor objavil o izidu včerajšnjih državnozbornih volitev naslednje začasne uradne rezultate: Volilnih upravičencev je bilo 45.130.625, oddanih glasov 39.316.873, to je 87 odstotkov.

- Dobili so:
- narodni socialisti 17.265.823 glasov (44 odstotkov),
 - socialni demokrati 7.176.505 glasov (18 odstotkov),
 - komunisti 4.845.379 glasov (12,6 odstotkov),
 - centrum 4.423.161 glasov (12,6 odstotkov),
 - Papen-Hugenberg 3.132.595 glasov (8 odstotkov),
 - bavarska ljudska stranka 1.072.893 glasov (3 odstotke),
 - nemška ljudska stranka 432.105 glasov (1,1 odstotek),
 - krščanski socialci 384.116 glasov (1 odstotek),
 - državna stranka 333.487 glasov (0,9 odstotka),
 - nemška kmetijska stranka 114.231 glasov (0,3 odstotka),
 - vinogradniška zveza 83.824 glasov (0,2 odstotka),
 - hannoveranska stranka 47.732 glasov (0,1 odstotek),
 - socialna borbena zveza 3.909 glasov (0,01 odstotka),
 - kmečko-delavska zveza 1.118 glasov.

Razdelitev mandatov

Na osnovi tega volilnega izida bo štel nemški državni zbor 648 poslancev.

Zadnji državni zbor jih je imel 562. Od tega bodo dobili:

- Hitlerjevci 288 mandatov (doslej 195),
- socialni demokrati 120 (121),
- komunisti 81 (100),
- centrum 71 (70)
- Hugenberg-Papen 52 (51),
- bavarska ljudska stranka 20 (18),
- državna stranka 6 (2),
- nemška ljudska stranka 5 (7).

Vlada bo imela potem takem v novem državnem zboru 340 poslancev in s tem absolutno večino.

Berlin, 6. marca. Včerajšnje državnozbornske volitve v Nemčiji so se vršile po programu. Vse se je izvršilo tako, kakor si je Hitlerjeva vlada zaželela in zamislila. Opozicijski tisk je bil pravčasno zadušil, volilna agitacija nasprotnikov onemogočena, vsaka protivladna propaganda prepovedana in ves državni aparat s policijo na čelu, pojačen s Hitlerjevimi napadalnimi oddelki, je vršil doloceno mo vlogo priganjačev. Kar je bilo po požaru v državnem zboru nasprotnih agitatorjev še na svobodi, so jih na predvečer volitev pozaprili. Vse radio-postaje so bile že mesec dni izključno v službi volilne propagande vlade in so včeraj s širjenjem tendencioznih vesti storile še svojo zadnjo dolžnost. V Berlinu in drugih mestih so bili Hitlerjevi napadalni oddelki absolutni gospodarji ulice in se nasprotniki sploh niso smeli niti prikazati. Kjer pa so se kljub temu pojavili, so z njimi hitro »obračunali«. Vse je bilo izvrstno organizirano in Balkanci, ki se jih je v nemškem tisku tako rado slikalo za najbolj reakcionarne zatiralce državljan-skih svobod, bi se mogli v Nemčiji pri včerajšnjih volitvah mnogo, mnogo naučiti. Da so Hitlerjevci volili za vse one volilce, ki so jim sami onemogočili izvršitev volilne pravice, niti ne prikrivajo, kakor je tudi javna tajnost, da so glasovali celo za mrtve. Da je s takimi metodami dosegla vlada zaželjeno večino, pač ni nič čudnega. Kljub vsemu temu pa uspeh ni tolikšen, kakor so želeli in pričakovali. Iztrebljenje vseh levičarskih elementov, to je bil glavni cilj, ki si ga je zastavila Hitlerjeva vlada. Res, da so komunisti občutno nazadovani, čemur se seveda nihče ne more čuditi, niso pa mogli streti najmočnejše opozicijske stranke, to je socialnih demokratov, ki so kljub vsemu terorju ohranili svojo številčno moč in so nazadovani le za 1 mandat, čeravno so bili njihovi volilci včeraj docela brezpravna raja in niso mogli vršiti prav nikake konkurence.

vlada pritiskati tudi na inozemske novinarje, v svojem listu izjavil, da bo vršil svojo novinarsko dolžnost brez ozira na levo in desno in je res tudi neustraheno slikal dogodke objektivno in se s tem zameril nemškim mogotcem.

Hitlerjev tisk triumfira

Berlin, 6. marca. Ker je ves levičarski tisk prepovedan, so danes izšli le maloštevilni vladni listi, ki seveda v največjem tonu triumfirajo nad izidom včerajšnjih volitev. Pred vsem povdarjajo, da kaže novi državni zbor sliko, kakoršno ni imel še nikdar nobeden ne v cesarski, ne v republikanski Nemčiji. Zmagovalec je samo Hitler, ki je do gotove meje prodril tudi v marksistično fronto.

»Der Montag« piše, da je nemški narod odobril nalogo, ki jo je stalvil predsednik republike Hitlerjevi vladi. Nemški narod je dal svoj pristavek na Hitlerjev program.

»Montagspost« povdarja, da bodo Hitlerjevci in Papen-Hugenbergova fronta tudi v bodoče nastopali skupno. Kot najbolj značilno povdarja list, da so pri včerajšnjih volitvah levičarske stranke prvi nazadovale.

Hitlerjevski »Der Angriff« piše, da je nemški narod pri včerajšnjih volitvah zopet našel samega sebe. Z včerajšnjimi volitvami je dal nemški narod Hitlerju vsa pooblastila in odobrili uničenje marksizma. Izid volitev presega vsako pričakovanje. Narodni socialisti so šli prvič v borbo kot vladna stranka, a so kljub temu dosegli uspeh in to v času, ko je njihova vlada v interesu naroda in države morala seči tudi po nepopolnarih ukrepih. To dokazuje, da nemški narod ne voli brez pomisleka samo opozicijo, marveč do dobro presoja, kako se vlada. Tudi banka o rdečem Berlinu je končana. Berlin je dal včeraj narodnim socialistom pol milijona glasov in s tem pokazal, da hoče korakati skupno v nacionalni fronti.

Pogreb weimarske ustave

Pariz, 6. marca. Vsi današnji listi so glasno ugotavljajo, da je Hitler pri včerajšnjih volitvah dosegel zaželjeni triumf. Nemčija si je torej sama izvolila novega moža. »Journal« piše, da sedaj nihče ne bo mogel več odstraniti Hitlerja s krmila, pa niti ne državna bramba, ki je ostala drugorazredni instrument. Otrasti se ga ne bo mogel niti Hindenburg, saj ga je sam spravil na ta položaj. Radikalna »Volontepoudarja, da včerajšnje volitve dejansko ničesar ne izpreminjajo. V Nemčiji bo ostalo vse, kakor je bilo, odkar je prišel na krmilo Hitler. »Transigant« se vpra-

šuje, kam plove Nemčija. Posebni poročevalci tega lista poročajo, da izgleda v Nemčiji vse tako, kakor da nikdar ne bi bilo versailleske mirovne pogodbe in premagane Nemčije. V splošnem pa vsi listi z veliko skrbjo komentirajo porast hitlerjevstva, čeprav izid volitev ni iznenadil nikogar, ker ve vs svet, pod kakšnimi pogoji so se vršile volitve. Jasno je, da pomenijo včerajšnje volitve pogreb weimarske ustave. Hitler se lahko otrese tudi Hugenberga in Papena in uvede osebni diktatorski režim. V pretežni večini komentirajo francoski listi izid volitev z zunanje-političnega stališča in stališča miru in Evropi. Splošno povdarjajo, da včerajšnje volitve v velikem ogrožajo evropski mir. »Echo de Paris« opozarja zlasti na to, da je najbrže odkienkalo tudi razorožitvi.

Posebno značilna so poročila francoskih posebnih poročevalcev iz Berlina o poteku volitev. Jules Sauerwein poroča v svojem listu, da je nemška prestolnica do 1. polne kazala lice opustošenega mesta. V mestu je bilo sploh nevarno govoriti o politiki. Mnogi volilci sploh niso imeli dostopa do volišč. V predmestjih, kjer so glavne množice komunističnih in socialističnih volilcev, je bilo, kakor da je vse življenje izumrlo. Volilci so prihajali na volišča, pravi Sauerwein, kakor so hodili vojaki med vojno v porušene jarkove.

Dopisnik »Tempsa« poroča iz Berlina, da so se po ulicah videli samo lepaki vladnih skupin. Edino centru so pustili, da je razvil svojo volilno agitacijo, čeprav so tudi tej stranki delali precejšnje neprijetke. Dopisnik »Tempsa« dodaja, da so začeli volilci pritiskati na volišča šele proti pol-dnevni. Volišča so bila po večini v javnih lokalih, pred njimi so stražili po en političski stražnik s karabinko in dva člana hitlerjevskih napadalnih oddelkov.

Tudi »Paris Midic« ugotavlja, da je bilo v Berlinu mrtvo. Skoraj na vsakem koraku, pravi dopisnik lista, si lahko srečal policijsko patruljo. Včerajšnje volitve, zaključuje list, so se vršile v atmosferi obsejane stanja.

»Vse je bilo samo komedija«

London, 6. marca. AA. Angleško časopisje soglasno v oceni nemških volitev, ki jih smatra za pravcato komedijo. Po mnenju angleškega časopisja pri teh volitvah ni šlo samo za borbo med vlado in opozicijo, temveč se je opazilo, da so se borile tudi vladne stranke same med seboj. Nemški junckerji so bili včeraj prav za prav potisnjeni močno v ozadje. Ni izključeno, da bodo borbo proti Hitlerju prenesli na drugo polje in napadli hitlerjevske čete z redno vojsko. »Observer« sodi, da bo sedaj Hitler skušal razširiti svoj vpliv in postati diktator Nemčije, kakršni je Mussolini v Italiji. Hitler bo zato skušal najprej doseči to, da se mu maršal Hindenburg pokori, ali pa da se odstrani. Podobno ocenjuje položaj tudi »Times«, ki pravi, da Hitler ne bo mogel dolgo trpeti sedanjega položaja.

Volitve so bile »svobodne«

Berlin, 6. marca. AA. Wolffov urad poroča: Volitve so potekle po vsej Nemčiji v popolnem redu. Nikjer ni bilo resnih incidentov in spopadov. Na ta način so dogodki sami demantirali vesti o dozdevnih krvavih spopadih, ki so jih pričakovali za ta dan in kot začetek državljanske vojne. Volitve so bile popolnoma svobodne, udeležba izredno velika. Z dopolne je oddalo svoje glasove nad 50% volilcev. Dejstvo, da je Hitlerjeva stranka tako porastla, je dokaz, da so bile volitve popolnoma svobodne in da se je vsakdo lahko opredelil po svojem prepričanju. Kancelar Hitler je glasoval v Koenigsbergu, predsednik republike Hindenburg in državni podkancelar pa dopolne v Berlinu.

Načrti vlade

Državna vlada se bo po volitvah sestala že jutri, da zavzame stališče glede na njihov izid. Pri tej priložnosti bo vlada razpravljala tudi o roku sklicanja državnega zbora. Novi državni zbor se bo sestal, kakor je bilo že javljeno, v potsdamski garnizijski cerkvi, kjer pa se bo vršila samo prva ustanovna seja. Nadaljnje seje se bodo vršile v večini potsdamski vežbarnici, ki je bila zgrajena l. 1781 in so jo v zadnjem času Viljemove Nemčije uporabljali za vežbanje I. pehotnega gardnega polka. Tu so tudi zaprilegali rekrute. Kakor zatrujejo, državna vlada ne želi odgoditi državnega zbora takoj po otvoritveni seji, temveč mu hoče predložiti več zakonskih predlogov, za katerih rešitev bosta potrebna kaka dva tedna. Med drugimi bo vlada predložila pooblastitveni zakon, ki naj bi obnem vseboval zapornico. O njegovi vse-

bini sedaj še ni ničesar znanega, prišel bi pa v poštev za daljšo odgoditev državnega zbora. Za sprejetje takega pooblastitvenega zakona bi bila potrebna dvotretjinska večina državnega zbora, ki bi se mogla doseči tudi na ta način, da se izloči komunistična stranka. Ni izključeno, da bodo obdržali še nadalje v zaporu komunistične poslance, ki so bili izvoljeni, tako da ne bi mogli podati izjave o prevzemu izvolitve, ki je pogoj za izvrševanje poslanskega mandata. Vlada namerava nadalje predložiti državnemu zboru tudi zakonski predlog, po katerem naj bi se nastetu dosedanje črno-rdeče-rumene republikanske zastave uvedla zopet črno-belordeča zastava. Tudi za ta zakon bo potrebna dvotretjinska večina, ker določa ustava, da so državne barve črno-rdeče-rumene. Šele po tem zakonodajnem delu naj bi se državni zbor poslal za dalje časa na počitnice. Tudi pruski deželni zbor, ki je bil prav tako včeraj na novo izvoljen, bo zboroval bržkone le kratak čas.

Belgija zaprla mejo

Pariz, 6. marca. AA. Iz Bruslja poročajo, da so belgijske oblasti izdale energične varnostne ukrepe na nemški meji, ker se je bilo bati, da ne bi nemški nacionalisti vpadli v pokrajino, ki jo je Belgija dobila po vojni. Ob vsej belgijsko-nemški meji je bilo orožništvo ojačeno, razen tega so pa poslali na mejo še vojaštvo iz Liegea. Dopisnik »Tempsa« poroča iz Bruslja, da je Belgija izdala te varnostne ukrepe največ zaradi tega, ker

stoji nemško mesto Aachen, kjer so hitlerjevci precej močni, komaj nekaj kilometrov od belgijske meje. Tudi vpad hitlerjevcev v Luksemburg je mnogo učinkoval na te ukrepe belgijskih oblasti.

Popravek nemškega poslanika

Beograd, 6. marca. p. Beograjski »Politik«, ki je obširno poročala o požigu državnega zbora in o dogodkih v Nemčiji, je poslal nemški poslanik na našem dvoru g. Duifer de Feronce popravek, v katerem izraža bojazan, da je »Politik« berlinski poročevalac nasledel neresničnim vestem, ki so jih širili gotovi krogi o tem, da je bil požig v državnem zboru naročen. Poslanik poudarja, da so te vesti brez podlage in da ima državna vlada ogromno gradivo o komunističnih načrtih, ki da so hoteli s požigom državnega zbora in bivšega dvorav otvoriti teroristični prevrat. Zaradi tega je morala vlada nastopiti z vso energijo proti tem zločincem. Vsakdo, kdor priznava potrebo ohranitve evropske ureditve in civilizacije pred komunističnimi prevratnimi poskusi, zaključuje svoje pismo nemški poslanik, mora priznati in odbravati postopanje nemške vlade.

Ruski demanti

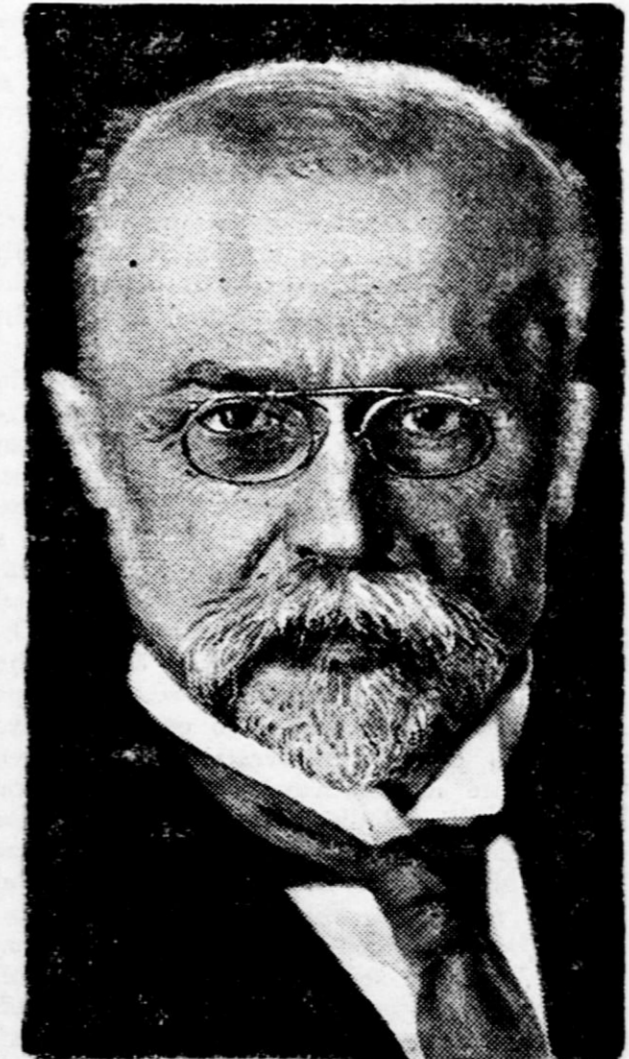
Moskva, 6. marca. AA. Agencija Tas je objavila komunikacijo, v katerem pravi, da so popolnoma netočne in izmišljene vesti o nekem tajnem sovjetsko-nemškem dogovoru, po katerem naj bi se baltijske države razdelile med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo.

83 letnica prezidenta Masaryka

Ljubljana, 6. marca.

Bratski češkoslovaški narod proslavi jutri tibo, zeto pa ten prisrčne lep praznik, rojstni dan svojega svobodnega prezidenta Masaryka, ki ni samo poglavar svobodne češkoslovaške države, temveč tudi prvi oče svojega naroda. Malo pozna zgodovina mož ki bi se bili iz skromnih raz-

proslavo rojstnega dne čsl. prezidenta Masaryka. Operno poslopje je bilo polno najodličnejše ljubljanske publike in so bili zastopani vsi državni in samopravni ter vojaški uradi, korporacije in društva. Ker sta bila odsotna predsednik in poslevoedni podpredsednik lige v deputaciji v Beogradu, so zastopali ligo odborniki s tajnikom dr. Iv. Murkom na čelu.

Slavnostno predstavo je otvoril operni orkester in zasrval češko in slovaško ter jugoslovensko himno, ki jih je publika poslušala stoječ. Nato sta pred kipom jubilarja v narodnih nošah deklamirali prigodni pesnitvi Breda Gasparijeva (Slovenka v gorenjski noši) in Julička Burianova (Čehinja v čsl. noši). Zlasti druga deklamacija je bila podana učinkovito, toplo in prisrčno. Govorniki sta položili pred kip sredi zelenja srebri in zlat venci.

Nato se je vršila pod taktirko dirigenta N. Stritofa predstava Dvojakovega večno krasne »Kasalkce« z gospo Gjungjenac-Gavellovo v naslovni partiji. Povodnega moža je pel g. Botetto, prince g. Gostič, knezo ga. Thierry-Kavčnikova, Ježibaba ga. Kogejeva, v ostalih manjših partijah pa so sodelovali gđc. Ramsakova, Janko in Magolič, lot vile ga. Ribičeva, gđc. Golobova in članica zbora. Izvrstno je bil zlasti orkester, dasi je v številu kajpak premajhen. Zbor in balet v 2. dej. sta zadovoljevala, a bi morala biti seveda vsaj še enkrat tako velika. Polkoncertna slavnost pred knežino je torej prav borna. Tišino pač v krizi in ne smemo zahtevati več kakor je mogoče.

V solistovskem oziru je bila predstava prav dobra, dasi meglono vreme ni ostalo brez škodljivega vpliva na večino. Ga. Gjungjenac je bila v celem odlična, dasi v nekaterih višjih abrupna, je pedajala Rusalko pevsko in igrajski krasno, počečno in z vsem rafinmanom svoje pevске umetnosti. Zela je navdušeno priznana.

Iskustven pelec je g. Gostič, zlasti v 2. dej. je prav prisrčen in učinkovit g. Botetto, polno ustreznost ga. Kogejeva in g. Janko, a vse kar je mogoče je storila za ohranitev partije knežna ga. Thierry. Tenet ni bil vesok odličan, aho bi bil kipi sopan močnejši, vsaj tako kakšen je bil v 3. dej.

V splošnem pa smo bili s predstavo lahko zadovoljni, in je občinstvo vžele skromnosti 2. in razvicočnosti 3. dej. po vsakom dejanju izražalo svojo veliko priznanje solistom, dirigentu, predvsem pa avtorja mojstev Ant. Dvořaku.

Po predstavi se je vršil v restavraciji »Zvezde« družabni večer članov »Česke obce« in »Jel. čl. lige«. Predsednik »Č. o.« g. V. Stružny je govoril o predsedniku Masaryku, tajnik jal. čl. lige g. dr. Murko o stičih Slovencev in Čehoslovakov v Ljubljani in predlagal brošurno čestitko prezidentu Masaryku, g. čl. konzul inž. Ševčík pa je predlagal udanostno brošurno Nj. Vel. knežju. Predloga sta bila sprejeta z navdušenjem in takoj izvršena.

Proslava Masarykovega rojstnega dne

Jugoslovenska češkoslovaška liga je kakor vsako leto tudi v soboto priredila v opornem gledališču svečano predstavo v

Poglabljanje Ljubljanične struge

Težave so z odlaganjem in prevažanjem izkopanega materiala, ki ga bo nad 50.000 m³

Ljubljana, 6. marca. Sneg je pobralo, pomlad je pred durni in z njo prihaja sezona dela. V Ljubljani je bilo zadnja leta še precej javnih del, pri katerih je našlo zaščito mnogo delavcev, domačin, pa tudi iz južnih krajev. Lani je pa gradbena delavnost občutno zastala. Če bi ne imeli javnih del, bi brezposelnost narasla do strahotnosti, tako je pa našo precej pridnih rok dela pri tlakovanju cest in pri regulaciji Ljubljanične. Letos ne bomo imeli v Ljubljani velikih javnih del, razen poglabljanja Ljubljanične struge. Vendar tudi pri tem delu ne bo zaposlenih mnogo delavcev iz tehničnih razlogov.

Pripravljalna dela za poglabljanje so končana. Detali so že delj časa. Poglabljanje struge same na sebi bi ne bilo nič posebnega ter težkega. Toda pomisliti moramo, da morajo spraviti iz struge, ki jo bodo poglabljali v dolžini od tromostaja do ukarne okrog 3 m globoko, nad 50.000 m³ materiala. Za to ogromno maso izkopanega blata ni več nikjer v bližini Ljubljanične prostora. Podjetje, ki je poglabljalo lani strugo v spodnjem delu, ni imelo takšnih težav z deponiranjem materiala. Odražajo ga je na Kodeljevo, torej na prostor tik ob Ljubljanični in tudi blizu torišča dela. Zdar pa bi bilo Kodeljevo že precej od rok za deponiranje materiala, če tudi bi bilo tam še kraj prostora za to, ko poglabljajo strugo, sredi mesta.

V severnem delu mesta, kjer bi bil sicer idealen teren za zlaganje, je več gramoznih jam, globokih okrog 10 metrov in zelo prostornih. Svet je zaradi tega neuporaben za zidavo. Takšna jama je tudi tik ob novi Vilharjevi cesti. Velika je tako, da bi je ne mogli zasuti z vsem materialom, ki ga bodo izkopali pri celotni poglabitvi Ljubljanične struge. Za zasipanje pa tudi mora biti trdnjši material, ne smeti, če hočemo ledaj tam graditi. Takšnega materiala ni v velikih količinah. Za zasipanje tako velikih gramoznic bi se ne nabralo več desetletij v mestu dovolj uporabnega materiala. Tak material se dobi navadno le pri adaptacijah starih postopij. Večjih adaptacij je zadnje čase zelo malo. S čim in ledaj bomo torej zasuli te rane, ki segajo zdar že tako globoko v mesto, je težko reči. Najhujeje je pa, da se nekateri gramozni teritoriji. Vsekakor bi se kraj takšnega ne smelo več dogajati. Kompetentni čimrejši bi to lahko zabil.

Ob Linhartovi ulici je Ravniharjeva gramoznica, ki se ni več širila že več let. Zasipavali je pa tudi niso. Zdar bo služila za odlaganje blata iz Ljubljanične. Tise stavbe ne železnice so že položili do jame. Ni mala reč odvažati materiala tako daleč. Železnice so izpeljali iz Ljubljanične nasproti culbarne, po Lipičevi ulici, Jegličevi in Smartinski cesti, skozi železniški podvoz

na Vilharjevo cesto; pri barakah pred polkopiščem zavije proga na desno proti Linhartovi ulici k jami.

Položitve proge ni bila tako enostavna. Ozirati so se morali predvsem na to, da stavbna železnica ne bo ovirala cestnega in osebnega prometa. Zato so jo morali položiti tesno ob cestnem robu. Na cestnih križiščih leže tiri v zemlji kot pri cestni železnici. Na Zaloški cesti stavbna proga križa cestno železnico. Tu so morali položiti tise posebno precizno, da ne bo oviral tramvajski promet. Na Jegličevi cesti bodo letos gradili cestno železnico, kot je sklenjeno, zato so morali tam položiti stavbni tir tako, da ne bo oviral gradnje. Smartinska in Vilharjeva cesta sta tlakovani. Tlaka niso smeli razkopavati, zato so položili tir na tlak. Morali so ga zasidovati, ker bi se sicer premikal pri vožnji, med tirnicami so pa nasuli peska.

Končno so premagali te težave, proga je položena, a zdaj ne smejo voziti po nji z lokomotivo. Niso dobili dovoljenja za to zaradi nekaterih bolj ali manj tehničnih pomislekov. Lokomotiva bi namreč puhalo dim, ki bi se kadil v hiše ter bi šel nekaterim preveč v nosove. Sicer bi se pa ne kadilo bolj od lokomotive, kot se od parnega valjarja, ki poleg tega vozi tudi mnogo bolj počasno kot lokomotiva. Zato bodo morali vpreči namestu lokomotiv konjčke, ki ne bodo bruhalii saj in ne puščali nič nevarnega za seboj. Odražanje materiala s konji bo pa najbrž nekoliko počasnejše. V soboto je bila poslana vožnja. Konja so vpregli pred dva vagončka. Upajo, da pojde. Moralo bo pa voziti več takšnih vlakov, in sicer po točnem redu, da se bodo lahko srečevali na izogibaščih. Nekateri se čudijo, zakaj se raje ne odločijo za odvažanje materiala s tovornimi avtomobili. Tem je treba povedati, da avtomobil ne more peljati materiala direktno iz struge. Zato bi morali najprej dvigati blato iz struge na breg, kjer bi ga nakladali na avtomobile. Že s samim dviganjem materiala na breg bi bili ogromni stroški, poleg tega bi pa bilo odvažanje z avtomobili najbrž še dražje kot je s konjsko železnico naravnost iz struge.

Danes bi že polagali tir v strugi proti tromostju, če bi ne začela tako naglo narasčati voda. Položili bi tudi tir za bager, s katerim bodo izkopal globok jarek, da bodo po njem odtekali naglo izlivi kanalov in voda. Letos ne bo zastajala umazana brozga v strugi, kot lani, kar je nedopustno že po predpisih gradbenega reda. Zaradi snega, ki je tako naglo skopnel, in deževja je voda tako narasla, da so morali odpri zapornice v Trnovem. Voda še narasča. Menda pa ji slabo vreme ne bo več dolgo zadrževalo ter bodo kmalu začeli delati v večjem obsegu.

Naši smučarji na češkoslovaškem

Pri tekmi na 18 km je zasedel Smolej 13., Šramel 101., Jakopič pa 103. mesto.

Novy svet, 3. marca. V četrtek je bil ob 9. zjutraj start na 50 km. Tekmovalo je skupno 61 tekmovalcev, sami Čehi, od Jugoslovenov edino Smolej. Poljaki so prispeli šele ob 11. in niso tekmovali. Smolej je bil v prav dobri formi in je sijajno vozil. Pri 13 km je imel najboljši čas Stehlik 1:10, nato Musil 1:11, za njim pa Nemecky Ladislav, ki je potreboval 1:12.30. Smolej je rabil 1:16, dočim je bil čas poznejšega zmagovalca Novaka točno dve minuti slabši. Pri 23 km je že vodil inž. Novak, ki je rabil 1 uro in 58 min., dočim so vsi ostali tekmovalci imeli čas nad 2 uri. Smolej se je držal še vedno v vodilni skupini in je dosegel čas 2:11. Na kontroli pri 34 km se je videlo, da se bo prvo mesto odločilo med Novakom in Stehlikom, ki sta pridobila znaten naskok pred ostalimi. Inž. Novak je rabil 2:43, Stehlik je imel za 1 minuto slabši čas. Smolej pa je vozil točno 3 ure. Končni rezultat je bil: 1. inž. Novak 3:33.05; 2. Stehlik 3:33.40; 3. Musil 3:38.16; 4. Vrana 3:45.39; 5. Nemecky L. 3:46.55. Smolej je zasedel častno 13. mesto s prav dobrim časom 3:56.25. O poteku proge smo že poročali v sobotni številki. Smolej je po tekmi izjavil, da je bila to najtežja proga, kar jih je doslej prevozil. Zlasti težka je bila proga po gozdu, kjer se je bilo treba umikati vejam in so mnogi tekmovalci kravali od udarcev vej. Markacija je bila sijajna, pomankljivo je bilo, da na progi niso bili naznačeni kilometri. Po grebenih je bil mraz veter, ki je nesel sneg v obraz.

Čehom je zelo žal, da Janša ni mogel startati. Sijajno so nas pogostili in se čutilo, kakor doma.

V petek so naši tekmovalci vežbali na skakalnici in sta Šramel in Jakopič dosegla daljavo 50 m, dočim so Čehi in Poljaki skakali nad 60 m. Dan je bil neugoden. Zjutraj je malo deževalo, kasneje pa je snežilo z vetrom.

V soboto je bil start na 18 km. Prijavilo se je 217 tekmovalcev! Jakopič je imel startno številko 5, Smolej 126, Šramel pa 202. Od čeških favoritov so startali Barton kot 146, inž. Novak kot 38, Musil kot 34. Start je bil ob 10. V začetku je bilo megleno, kasneje pa je posijalo sonce in je nastal krasen solnčni dan. Od 217 tekmovalcev jih je nastopilo 165. Tekmovali so Čehi, češki Nemci, Poljaki in Jugosloveni. Višinska razlika je znašala 400 m. Zanimivo je, da je bila proga lažja kot na 50 kilometrov. Prvi je privoził na cilj Zajček, ki je startal kot deseti. Končni placement je naslednji: 1. Barton 1:23.02, 2. inž. Novak 1:24.41, 3. Musil 1:25.34, 4. Kožnarek 1:25.41, 5. Cifka 1:26.07, 6. Hromadka 1:26.09, 7. Horn 1:26.42 (prvi češki Nemec), 8. Šumnek, 10. Feistauer, 11. Kadavy. Najboljši Poljak Czech je dosegel 27. mesto, Smolej je bil 31. Šramel 101, Jakopič 103. Znana Poljaka, brata Marusacz, ki sta nastopila tudi v Bohinju, sta se plasirala pred Jakopičem, in sicer je bil 100. Stanislav, 102. pa Otom. Zanimivo je, da je na 18 km startal tudi oče zmagovalca na 50 km, dr. Novak, zdravnik po poklicu.

iz življenja Slovencev v Ameriki

Dve žrtvi avtomobilske nesreče. — Namestu k poroki v zapor. — Proces proti sodniku Skinnerju.

Nedavno je v Chicagu avtomobil do smrti povozil neznanega moškega. Na podlagi pravnih odločitev je čikaška policija ugotovila, da gre za nekoga J. Hočevarja, ki ga je pred 17. leti zaradi manjšega prestopka daktioskopolirala.

V West Alisu je policija nedavno pri vilonu v pisarno bencinske postaje Hub Service zasledila 22-letnega Jožeta Bašela. Mladenič se je moral pretekli teden zagovarjati pred sodnikom. Dejaj je, da se je hotel poročiti, pa ni imel denarja. Obsojen je bil na šest mesecev zopora in je namestu k poroki romal v ječo.

Poročali smo obširno o zverinskem umoru Martina Viranta, ki so ga pred meseci v preiskovalnem zaporu najprej pretepli do smrti, potem pa obesili. Tako so hoteli fingirati njegov samomor. Zločinu so pa prišli na sled in v ponedeljek 20. februarja se je pričela v Petersburgu razprava proti šerifu (sodniku) Skinnerju, ki je obdolžen tega umora. Šerifovi zagovorniki so hoteli razpravo zavleči, pa se jim to ni posrečilo.

V Braddocku je tovorni avtomobil povozil šestletnega sina Janeza Suštarja, Edvarda. Otroka so prepeljali v bolnico, kjer je pa že uto pozneje poškodbam podlegel.

Smrt neprestano kosi po slovenskih naselbinah. V Brooklynu so pokopali 52-letnega Antona Žagarja, ki je že delj časa bolehal. — V Johnstownu je po daljšem bolehanju v bolnici umrl 44-letni Janez Svete, doma iz Sobočevca pri Borovnici. V domovini žalujejo za njim mati, dva brata in dve sestri. — V kraju Claridge, Pennsylvanija, je umrl Martin Borštnar v visoki starosti 79 let. Pokojni je bil doma iz Podščenjurja pri Kranju. V Ameriki je

bival 32 let. Zapustil je štiri hčerke in sina. — V Springfieldu je umrla Ana Rihar, rojena Plahutnik. Pokojna je bila doma iz Jelše pri Blagovici. Zapustila je moža, dve hčerki in sina. — V Menominee je umrla Ana Kramerjeva. Zapustila je dva sina in hčerko. — V Indianapolisu je podlegel raku 48-letni Josip Golob, doma iz Rečice v Savinjski dolini. V Ameriki je bil val 28 let, zapustil je ženo in sestro. — V Elyju je umrla Margareta Kočevar, stara 67 let, doma iz Dolnje Pake pri Črnemu. Bila je ena najstarejših naseljenk v Elyju, zapustila je moža in več sorodnikov. — V Spring Canyonu, država Colorado, je po tridenem boleznii umrl Florian Pečaj, star 45 let. Zapustil je ženo in štiri otroke. Doma je bil iz celjske okolice. — V Canon City, država Colorado, je umrla Marija Javornikova, stara 56 let. Doma je bila iz vasi Zagorica na Dolenskem. Zapustila je moža in šest otrok. Prav tam je tudi umrla Kristina Arko. Pokojna je bila stara 50 let, doma je bila iz Ribnice. Zapustila je moža in devet otrok. — V Barabotonu je umrla Cecilija Ule, ki je zapustila moža in sedem otrok. — V West Alisu je na svojem domu preminul Alojzij Bergant, eden najstarejših slovenskih naseljenecv. Pokojni je bil star 61 let, doma je bil iz vasi Saničica pri Medvodah. Poleg žene žalujejo za njim trije sinovi. — V Milwaukee je podlegla pljučnici Ivanka Bove, stara 42 let. Pokojna je bila doma iz St. Ruperta na Dolenskem, v Ameriki je bivala 23 let. Zapustila je moža, sina in hčerko. — V Texasu je kap zadela Antona Magistra iz Milwaukeeja. Pokojni je bil star 48 let. Zapustil je ženo, pet hčera in sina.

Pri železniških težkočah, zgaši, zmanjšanim obkutu za tek, zapeki, prituksu na jetra, tesnobi udov, zaspanosti, povzroči kozarec »Franz Josefovec« grnčnice takojšnje poživljanje zastale prebave.

skih šol. Za stvar se je zavzel poslanec Krejčič, ki je vodil deputacijo na vsa pristojna mesta.

Težnje absolventov delovodskih šol

Ljubljana, 6. marca. Deputacija absolventov delovodskih šol Tehniško srednje šole v Ljubljani je bila pretekli teden v Beogradu, kjer se je oglašila na pristojnih mestih glede pravilnika uradniškega zakona ni obrtnega zakona. Uradniški zakon, ki je bil izdan l. 1931, namreč določa v § 7 točka 2, da bo s posebnim pravilnikom določeno, katere šole kvalificirajo svoje absolvente za uradniško zvanje. V osnutku tega pravilnika niso omenjene delovodske šole zaradi nekaterih nesporazumov o delokrogu prosvetnega in trgovskega ministristva. Strokovne šole namreč spadajo pod ministristvo trgovine in industrije, a pravilnik izdeluje višji prosvetni svet. Več absolventov delovodskih šol, ki so uslužbeni pri državnih železnicah, je zapisalo za stalno nameščenje, a je prejelo odgovor od prosvetnega ministristva, da delovodske šole kvalificirajo absolvente le za zvanjčnike. Zaradi tega ker pravilnika k uradniškemu zakonu še ni, niso dobili absolventi delovodskih šol, ki so jih absolvirali lani, izpričeval. Tiskovine se namreč ne more dati prej v tisk, dokler ni točno opredeljena kvalifikacija omenjenih šol.

Glede obrtnega zakona je pa deputacija intervenirala zaradi § 26 točka 4, da se absolventi delovodskih šol oprostijo moštinskih izpitov, ker so morali polagati mnogo težje izpite v šoli. Za moštirske izpite so že imenovane izpitne komisije, ni pa še izdan pravilnik, ki bi določal, kakšne ugodnosti ter pravice uživa absolvent delovodske šole. N. pr. po § 53 obrtnega zakona so pravice absolventov elektro-delovodske šole enake, kakršne uživajo elektro-montarji, ki nimajo nobene teoretične strokovne izobrazbe. Ako ni torej določeno delokrog absolventa omenjene šole, ne bo imel več nič posebnega interesa, da obiskuje elektro-delovodsko šolo, kar pa bo v veliko škodo razvijajoči se elektro-tehniški stroki. Intervenirali so še za interese absolventov strojno-delovod-

Dve zborovanji JRKD

V nedeljo se je vršilo na Jesenicah pri Paaru zborovanje krajevne organizacije JRKD, ki je bila dobro obiskana. Zborovanje je vodil predsednik g. dr. Francišek Kogoj, nato je pa poročal tajnik g. Leo Pibrovcec o delovanju organizacije. V krajevni organizaciji je včlanjenih 238 članov. Med letom je priredila več zborovanj, na katerih je o aktualnih zadevah poročal g. minister na r. Ivan Mohorič. Po teh poročilih se je oglašil poslanec Mohorič, ki je poročal o splošnih položaju v državi, o težavah našega gospodarstva, o obrtnih, tujekem prometu, bratovskih skladnicah, sanaciji denarnih zavolov ter o trgovinskih pogajanjih z Italijo. Tajnik banovinske organizacije dr. Zajc je poročal o aktu Male antante ter se tudi dotaknil punktacij in nekaterih aktualnih dogodkov. Pri volitvah je bil za predsednika zopet izvoljen dr. Kogoj.

V Celju se je v soboto zvečer vršil občini zbor krajevne organizacije za celjsko okolico. Zborovanje je bilo v gostolini pri Permozorju. Predsednik inž. Krulc je poročal, da je število članov od ustanovitve v juniju do danes naraslo od 61 na 267. Organizacija je uspešno izvedla pomožno akcijo, imela je več sej in sestankov. Nato se je oglašil k besedi narodni poslanec Prekorek, ki je podprt solidno in uspešno delo krajevne organizacije, nato razpravljalo o brezposelnosti, se dotaknil regulacije Koprivnice ter obširno govoril o raznih gospodarskih in političnih vprašanjih ter o delu v Narodni skupščini, o novem delu prosvetnega inž. Krulc.

Sport

— ZSK Hermes (kolesarska sekcija). Drevi ob 20. odbovora seja pri Beliču. Vsi in točno. Načelnik.

—lj Predavanje SPD. Predavanje g. Mire Marko Debeljakove o »Plezalni tehniko bo jutri ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Vstopnice se dobe v pisarni SPD, palača Grafike, Masarykova cesta 14, in sicer sedeži po Din 6, stojčiča po Din 3 od danes popoldne dalje.

— SK Hirijska (sebišiška sekcija). Člane nadaljevalnega tečaja opozarjam, da se vrši danes v ponedeljek redni trening. Po treningu je seja odbora. Tajnik.

— Kolesarska sekcija ZSK Hermes. Danes zvečer ob 8. odbovora seja pri Beliču.

— TK Skala poziva svoje članstvo, da se udeleži članskega sestanka, odnosno debatnega večera dne 8. marca, o predlogu, stavljenem na članski sestanku 11. januarja t. l. — Odbor.

Belošnica
KOLENDAR
Danes: Ponedeljek, 6. marca, katoličani: Fridolin, Zvezda, pravoslavni 21. februarja
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Moj Leopold.
Kino Ideal: Zadnji dnevi Pompejev.
Kino Dvor: Beli sovragi.
ZKD: »Revizor Haselhuhn« ob 14.15 v kinu Maticii.
Kino Štaka: Križarka Emden ob 20.
Zimski večer, zabavno propagandna prireditve Rdečega križa ob 20. v dvorani Delavske zbornice.
DEZURNE LEKARNE
Danes: Kuralt, Gosposvetška cesta 10, in Sušnik, Marijin trg 5.

Izpod sita in rešeta

Iznajdljivemu človeku se ni treba bati, da bi propadel. Propadajo samo nerodni, neumni in pošteni ljudje. Izkoriščati se da na svetu vse, samo znati je treba. Taki, ki ne sejejo in ne žanjejo, pa vendar dobro žive, niso samo zgoraj, temveč tudi na dnu. Umetnik življenja zna živeti tudi na račun zdaj tako modernega socialnega čuta.

Tak umetnik je hodil oni dan po Ljubljani in pritiskal na kljuko, češ, da je brez zaslužka, pa ima ženo, otroke in vse drugo, kar spada v takih primerih k bedi. Nekje so mu pa ponudili delo, a ko so mu povedali, koliko bi zaslužil, je odkimal z glavo, rekoč:

— Ne, hvala lepa, za ta denar mi ne kaže delati. Saj nabereva z ženo po hišah na dan najmanj 100 Din. Vi mi pa ne ponujate niti polovice tega.

In odšel je pritiskal naprej na kljuko. Seveda, znati je treba, pa lahko živi človek zgoraj ali spodaj tudi brez dela.

Narodno gledališče

DRAMA
Začetek ob 20.
Ponedeljek, 6. marca: Dopust na Franco, skem. Red A.
Torek, 7. marca: Zapreto.
Sreda, 8. marca: Gospa ministrca. Red C.
Četrtek, 9. marca: Dame z zelenimi klobuki. Premijera. Izvov.

Premijera francoske komedije Dame z zelenimi klobuki bo v naši dramai v četrtek, dne 9. t. m. Dejanje se suče okoli štirih starih dam, ki niso imele ničesar od svoje mladosti ter postale tri kamed njih stare device. Rešila se je edino ena, ki se je po 12 letih čakanja poročila s prof. Hyacinthom, kar je povzročila mlada Arletta. Režijo vodi prof. Šest.

Konjovičeva opera Kostana je brez dvoma eno najlepših del jugoslovenske operne literature. Posamezne vloge so izvrstne, prekrasne so pa tudi velike ansambelske scene. Delo sledi na nacionalnih motvilih in je zato tembolj pestro in tudi privlačno. Opero dirigira ravnotej Polič.

OPERA
Začetek ob 20.
Ponedeljek, 6. marca: Zapreto.
Torek, 7. marca: Kostana. Red B.
Sreda, 8. marca: Baladni večer Pia in Pina Mlakar. Red Sreda.
Četrtek, 9. marca: Zapreto.

Predzadnja predstava boletnega večera, ki sta ga nastudirala Pia in Pina Mlakar v naši operi, bo v sredo, dne 8. t. m. za stalni abonma Sreda.

Gospodična Milena Verbičeva nastopi v vlogi Marte ponovno v naši operi v nedeljo, dne 12. t. m.

Josip Kržaj, ki je leta 1907 prvič nastopil na deskah našega opernega gledališča, gostuje v Ljubljani v torek, dne 14. t. m. kot Meffisto v operi Faust. Predstava bo izvov abonmaja. Vstopnice bodo od četrtega dalje v prodajalni pri dnevni blagajni v operi.

Po kolesarskem svetu

— Italijanska tovarna koles »Atala« je za letošnje leto angažirala kot zastopnik svoje firme sledeče nemške dirkače: Buseja, Stoepela in Tiberbecha (znanje iz lanske italijanske etapne vožnje »Ciro d' Italia«) ter Italijana Negrija in Bergamaschia.

— Krasna zmaga Kanadca Pedena na šestdnevni dirki v St. Louisu (Amerika). Zopet je ta mladi Kanadec zadivil spornato publiko na santlouisškem dirkališču. Za svojega partnerja je imel dirkača Lopaga, ki je bil tako slab, da je par že takoj v početku dirke začel popuščati. Peden (zaradi velikega čopa rdečih las mu pravijo tudi »blekla«), videč se proti koncu ogroženega, začne voziti dokaj časa, ne da bi ga njegov pomagač zamenjal. V krepkem tempu je dogral vedečo skupino, napravil več zaporednih sprintov in se tako otrešel enega za drugim svojih konkurentov. Lepage, ki se je med tem dobro odpočil, prevzame končno vlogo in v nezmanjšani brzini dovede dirko do konca. Ta par je tudi časovno pokril precejšnjo razdaljo. Prevozil je bil par Winter - Schuller, dva kroga Petri-Zeech in Reboli - Ottevaere, tri kroge Mac Namara - Cadou, štiri kroge Bartel - Sacta in Parrot - Rush. Vsi drugi pari so odpadli.

— Po zmagi — v zapor. Femozni mladi belgijski dirkač Lemoine je nedavno skupno s partnerjem Guimbetierom zmagal na zimskem dirkališču v Bruslju veliko dirko. Ker pa fant pravkar služi vojske, se je po zmagi vrnil v vojašnico. Stotnik mu ob tej priliki čestita, obenem pa reče, da je prisljlen ga za osem dni vtakniti v luknjo, ker tisti večer, ko je nastopal v dirkah, ni bil navzoč pri sklicu.

Koncert Cirilo - Metodovega kora iz Zagreba

Zbor ima prav dober pevski material, ki je pa še neizbrušen

Ljubljana, 6. marca. V soboto, 4. t. m. je zvečer v Unioni koncertiral cerkveno pevsko društvo »Cirilo-Metodov kora iz Zagreba. Pevski zbor, ki je še zelo mlad, — osnovan je bil sredi l. 1931. — si je začetni nalogo, gojiti izključno le staroslovensko cerkveno pesem. Ta je našla po izgonu iz Rusije zavetišče v balkanskih pravoslavnihih cerkvah, pri vzhodnih cerkvenih pevskih zborih, ki so še prej poleg domače gojili z vneto tudi rusko pravoslavno pesem. Mi jo poznamo iz nekdanjih koncertov znamenitih ruskih zborov pod vodstvom Slavjanskih, iz koncertov moskovskega sinodalnega zbora, iz naših pravoslavnihih cerkva, mnogi pa, ki smo bili v Rusiji, smo sami sodelovali kot pevci v raznih cerkvenih zborih ter smo lepo in globokovestno te pesmi spoznali do dna. V pravoslavni cerkvi ni dopuščeno v podporo ali spremljevanje pevcev nobeno glasbilo, zato se vse te pesmi izvajajo a capella. Mnogo napornejše je to petje, kot v rimsko-katoliški cerkvi, kjer ga lahko podpirajo in nosijo orgle. Zato pa so ruski cerkveni pevci v teku stoletij dosegli visoko tehnično spretnost in v resnici je bilo do revolucije v ruskih cerkvah, pa bodisi tudi na dežel, le zelo redko najti po naših pojmihi slab cerkveni pevski zbor. Vse pravoslavne duhovne pesmi nosijo specifični značaj vzhodnih cerkvenih tonalitet, njihov glasbeni duh je prešel v narodno pesem in iz te so ga zopet črpali veliki ruski komponisti. Vse pesmi, ki smo jih v soboto slišali, izražajo mistično pravoslavno vernost, zamaknjeno pobožnost ter izhajajo iz nacionalnega glasbenega bogastva. Le Borčinski, ki je muziko študiral v Evropi, posebno v Italiji, in to v sredini 18. stoletja, ko je nehala doba starega strogega glasbenega duha in se je začela vrnati v cerkveno muziko posvetnost, kaže v vseh svojih delih, zlasti v svojih duhovnih koncertih evropski, nekako zapadni predklasični vpliv. Bogato figurirne, polifonske zasnovane kompozicije se upirajo značaju ruske nacionalno-cerkvene glasbe.

Slišali smo Čajkovskega »Vjeruj«, izkopko in močno izrazito skladbo, Lomakina »Iže Heruvimi«, Arhangelskega »Milost mila št. 8«, žal, raztrgano, brez petja duhovnika, ki mu zbor odgovarja, dve deli Borčinskega »Skazi mi Gospodi končinu moju« in »Blažen mužje, izvrstno, zlasti pri besedah »jako trava bo ognem budete črsofše«, silno stopnjujočo se skladbo »Ot jnosti motja«, nekoliko emocijno pisano

»Blagor« Pančenka, in zopet prav mojsterski, visokovredni dve sklepni kompoziciji: Česnokova »Angel vopijaše« z nekoliko distonirajočim sopranskim solom ter Ajkolskega »Svjete tih.«

Dirigent »Cirilo-Metodovega kora« in njegov artistski vodja je Boris Komarevski. Zelo je muzikalen, kajpada iz precej začetniškega zbora ni mogel še ustvariti dovršenega telesa. Žal, dirigent, ali zbor, lju bi površne, zunanje efekte. Ze program s svojimi opombami občinstvu, s precej napihnjnim uvodom in ne baš duhovitimi razlagami del ni posebno simpatični. Dirigent zahteva pogasitve luči, češ, da bo prišla ubranost do večje veljave, vendar pa ob sklepnihi akordih zadnje pesmi zahteva nenadno popolno razsvetljavo, pevci dvigajo note na enadvetri, dirigent gre po vsaki izpeti skladbi za tremotke za zastor itd. Imamo vtis, da ni to muzika samo za uspeša ampak tudi za — oči. Pač že zastarala stvar okusa, ali bolje — neokusa.

Zbor ima sicer prav dober pevski material, a ta je še neizbrušen, še ne dovolj kultiviran. Soprani so precej kričavi, nadi tudi semtertam distonirajo, aliti so šibki, tudi tenorji, basi pa so imenitni v nižini, v višini pa se včasih kar deri. V doglednem času bo, zlasti ako se številčno razširi in temeljito izšola, lahko postal reprezentativen zbor pravoslavne cerkvene pesmi.

V naši stolnici smo pred nekaj leti slišali od boljšega zbora, kot je za sedaj še ta, zelo lep koncert pravoslavne cerkvene pesmi (»Ljubljana«, dr. Dolnar), tudi naši mestni cerkveni zbori se bi še danes lahko mogli kosati s Cirilo-Metodovim korom. Mislim, da ta ni še zrel za koncertna potovanja. Zagrebčani so imeli dokaj slab obisk, na vsak način so zaslužili boljšeje. Aplavza je bilo dosti, tudi cvetja. Umetniški uspeh je bil časten.

Poročilo o koncertu trboveljskega mladinskega zbora pričbimo jutri.

Dokaz naivnosti.
Vodnik pri pogledu na staro razvalino: »Tu je bila sezgana zadnja čaravnica.«

Mož se ozre na svojo ženo in pripomni: »No, ta je pa res naiven.«

Ubojal je.
— No, sinko, ali si pokazal gospodu zdravniku jezik, kakor sem ti naročila?

— Seveda sem, mamica, in še česa sem mu pokazal.

Jutri slavnostna premiera prvega
češkega govorečega filma v Ljubljani

PRED MATURO

V glavnih vlogah najboljši češki umetniki
Jindřich Plachta, F. Smolík, V. Gabrielová, Z. Myslí-
večka, A. Novotný, M. Svoboda

Prekrasno delo slovanske filmske umetnosti.
Film, ki diha resničnost življenja, drama, povzeta iz življenja
naše mladine, naših študentov!

Jutri premiera!

ELITNI KINO MATICA

Dnevne vesti

— Odlikovanje bivšega francoskega konzula v Mariboru. Bivši francoski konzul v Mariboru Henry Furrer je bil odlikovan z redom oficirja akademije.
— Likovni umetniki se organizirajo. V soboto zvečer se je vršil v vogalni dvorani restavracije Zvezda sestanek likovnih umetnikov dravske banovine in svrhu ustanovitve enotne organizacije. Sestanek so se udeležili večinoma ljubljanski likovni umetniki, mariborske pa za zastopal kot delegat kipar prof. Ivan Kos. Na sestanku je poročal prof. Saša Santel, ki je po uvodnih formalnostih prečital osnutek pravil, ki je bil po daljši razpravi in debati s korekturami sprejet. Pravila bodo predložena oblastem in v najkrajšem času bo sklican ustanovni občni zbor likovnih umetnikov za dravstvo banovine. V pripravljeni odbor so bili izvoljeni prof. Saša Santel, prof. Ivan Vavpotič, Božidar Jakac, Niko Pirnat, Tine Kos, Tone Kralj, Franc Palovec in profesor Sever.

— Razpisana služba. SUZOR v Zagrebu razpisuje mesto načelnika kategorije B položaja III. knjigovodstvene stroke in mesto zdravniške referenta kategorije A položaja VI. Prošnje je treba vložiti do 31. t. m. Poleg tega razpisuje izpraznjeno mesto zdravnika ravateljca zdravilišča Klenovca s prejemki uradnika kategorije A položaja III. Tudi za to mesto je treba vložiti prošnje do 31. t. m.

— Vpisovanje na beograjski in zagrebški univerzi. Na beograjski univerzi se prične vpisovanje v soboto 11. t. m. na zagrebški se bo vpisovanje nadaljevalo v ponedeljek 13. t. m.
— Film »V krajevno Zlatogora« v Karlovcu. Karlovska podružnica Hrvatskega planinskega društva pokáže danes popoldne in zvečer prebivalstvu Karlovca film naših Skalašev »V krajevno Zlatogora«. Zagrebčani so ta film že videli.
— Znižanje plač zagrebškim magistratnim uradnikom. Zagrebška občina namerava znižati svojim uradnikom plače in prihraniti s tem okrog 600.000 Din letno. Plače do 16.000 Din letno ne bodo znižane. Plače od 1600 do 3000 Din bi se znižale za 5%, one od 3000 do 5000 za 7%, nad 5000 Din pa za 10%.

— Ufa bo izdelovala v Jugostaviji kulturne filme. V Zagrebu se je mudil teden šef »Ufinega« oddelka za kulturne filme in njihov glavni režiser Schultze, ki je odpotoval v Beograd in druga večja mesta. Njegov prihod je v zvezi z namero »Ufa«, da bi izdelala v Jugostaviji več kulturnih zvočnih filmov, ki bi šli po vseh evropskih državah. Med drugimi namerava »Ufa« izdelati filme »Jugoslovenska rivijera«, »Dežela črnih bregov«, film iz Črne gore, »Darovi morja«, »Pod zvoki gosli«, film iz življenja v Južni Srbiji, dalje film o Hrvatski in Sloveniji v Triglavu.

— Iz »Službenih Novin«. »Službene Novine« št. 50 z dne 4. t. m. objavljajo med drugim pravilnik o polaganju lekarniškega državnega strokovnega izpita, izpremembe in dopolnitve §§ 14. in 21. uredbi o organizaciji prometnega ministrstva in prometne službe ter objavo, da sta obe letonjki prireditvi ljubljanskega velešolskega uradno priznani v smislu 94. paragrafa izrednega zakona o zaščiti industrijske svojine.
— Zakup veleprodaje tobaka. 15. t. m. se bo vršila pri upravi državnih monopolov v Beogradu tretja ofertalna licitacija za zakup pravice veleprodaje tobaka in izdelkov in cigaretnega papirja za zakupno dobo 1933-35. Za dravsko banovino se bo oddala v zakup veleprodaja tobaka za rajone Višnja gora, Logatec, Skofja Loka — Zeleniški — Gorenja vas, Senarje pri Jelšah, Soštanj in Dolnja Lendava.

— Norveške srebrne listice. Uprava »Divje kože« je šele danes prejela nekaj komadov izvrstnih srebrnih listic z Norveške, ki so dospelje prekrasno za sejem in dražbo krzna v Ljubljani. Interesenti, tudi privatniki, si zamorejo ogledati te listice v uradu Ljubljanskega velešolskega v ponedeljek in torek, to je 6. in 7. t. m.

— Novi grobovi. V noči od sobote na nedeljo je umrl v Zapužah ugledni posestnik in trgovec g. Gabriel Eržen. Pokojni je bil član načelstva posojilnice v Radovljici, imel je kot značajan in simpatičen mož mnogo iskrenih prijateljev. Ki ga bodo težko pogrešali. Pogreb bo danes ob 16 — Včeraj so položili v večnemu počitku v pokopališču gospo Marijo Švajger, roj. Arko, mater znane naše konservatoristke gospe Mimi Švajgerje in taščo sodnika v Konjicah g. Leopolda Šmalca. Pokojna je bila vzorna žena, pri ljubljena pri vseh, ki so jo poznali. V Ljubljani je včeraj umrla vdova mornarskega in okrožnega zdravnika gospa Jakobina Lukež. Pokojna je bila ena najstarejših ljubljancank, spoštovani in visoko so jo cenili vsi, ki so jo poznali. Pogreb bo jutri ob 16. iz Florjanske ulice 40.

Danes je umrl v Ljubljani čevljarji mojster in ljubljanski meščan g. Ivan Zamljeh. Pokojni je bil v mestu splošno znan in priljubljen. Pogreb bo v sredo ob 14. z Erjavčeve ceste 4a. Blag jim spomin, težko prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in nestavljivo vreme s padavinami. Včeraj je deževalo po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 20, v Mariboru 14, v Ljubljani 10,4, iz drugih krajev je bil poročil o temperaturi. Davi je kazal barometer v Ljubljani 757,5, temperatura je znašala 6,3 — Z nožem nad ljubico. David Baruk je v soboto v Zagrebu z nožem tako obdelal svojo ljubico Katico Brebrožič, da so jo morali prepeljati v bolnico, kjer se boji s smrtjo. Fant je sam prišel na policijo in povedal kaj je storil.

Ko se začno cevi poopnevat, dežuje uporaba naravne »Franz Josefovca« grenčice za redno izpraznitve črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pris tarostnih pojavih različne vrste »Franz Josefovca« grenčice, ker odpravi zastajanje v žilodnem črevesnem kanalu in leno prebavljenje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefovca« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specijalnih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Iz večerajšnje nedelje marsikdo ni bil zadovoljen. Mnogi so se ves teden prej veselili smučarskih tekem, ki so tako žalostno splavale po vodi zadnji tretinek. Namestu, da bi šli meščani iz mesta, so se mnogi celo vrstali s planin, kjer so uživali zimске radosti. Doma ljudje niso vedeli, kaj bi počeli. Nekateri so mešali biato, ki ga je povsod dovolj, če že niso raje spali ali šli na kakšno prireditve, ki jih je bilo baš dovolj za čemerno vreme. Pravi tritumf so doživeli mali trboveljski pevci dopoldne v Unionu, kjer se je kar trlo ljudi kot na novinarskem koncertu. Gledališče je bilo tudi precej dobro obiskano in kinematografske predstave so bile posebno dobro obiskane. Na ta način so se meščani potolažili zaradi prekrizanih računov. Tudi mučarji so se nekoliko sprijaznili z žalostno usodo.

— Iz Na plesnem turnirju za prvenstvo dravske banovine in za prehodni pokal plesnega mojstra g. Adolfa Jenka si je prvo mesto v glavni skupini zopet priboril par Seunig in ga. Stojkovičeva. Druga sta bila Ahčan—Kukčeva, tretje mesto so si pa pridobili Zagrebčani, in sicer Duško Kekić in gdč. Höngsfeldova. Naslov kralj valčka si je priboril g. Blechinger iz Celja s partnerico gdč. Elsbacherjevo iz Laškega. Prireditve je bila zelo dobro obiskana in in je turnir, na katerem je prejel mojster Jenko mnogo daril in čestitk iz vseh krajev države, prav lepo uspel.

— Iz Razpis poletnega abonmaja. Pri-glasje sprejemajo v blagajni gledališče uprave dnevno od 9. do 13. ure in od 15. do 17. ure. Gledališka blagajna je v dramskem gledališču. Vhod pri zadnjih vratih na strani poslopja v Gradišču.

— Jutri premira prvega češkega govorečega filma v Ljubljani. Elitni kino Matica pripravlja za jutri premiero enega najlepših čeških filmskih del, film praške filmske družbe A. B. film »Pred maturo«. Režiser S. Annemann je s štabom najboljših čeških umetnikov Jidřihom, Plachto, F. Smolikom, V. Gabrielovo itd. ustvaril film, ki je živ dokument lepote slovanske filmske umetnosti. Vsebina filma je povzeta iz življenja naše mladine, iz krogov naših študentov, ki preživljajo baš v dozoravej dobi pred maturo največjo krizo življenja. Kako preudarno, ljubezavno in dobro je treba tedaj postopati z mladino tako s strani profesorja, vzgojitelja in staršev, da mladina v tej težki krizi ne krene na stran-pota, v zablode, kaže z življenjsko resničnostjo film »Pred maturo«. Film, ki tako rekoč »diha resnično življenje« naše mladine priporočamo vsakomur v ogled.

— Iz Umrlji so v Ljubljani od 21. febru-
arja do 2. marca. Grum Jera, 87 let, zaseb-
nica, Poljanska cesta 16; Franki Katarina,
roj. Zulič, 64 let, vdova mornariškega pod-
častnika, Močnikova ulica 5/pr.; Primožič
Ciril, 37 let, mizar, Vidovdanska cesta 9;
Avsec Marjeta, 76 let, služkinja, Vidovdan-
ska cesta 9; Medved Franc, 45 let, pis.
uradnik v p.; Vidovdanska cesta 9; Briški
Marin, 97 let, bivši gostilničar, Vidovdan-
ska cesta 9; Balč Josip, 79 let, nadučitelj
v pok.; Vidovdanska cesta 9; Mesec Mari-
ja, 66 let, žena posestnika, Vič, Rožna do-
lina XIX/2; Batič Josip, 82 let, rudnik
vpokojenc, Cesta v Rožno dolino 5. —
V ljubljanski bolnici umrli: Rešek Franja,
36 let, žena delavca, Selca 43; Arko Aloj-
zij, 5 let, sin sodnika, Kočevje; Počar Ma-

rija, roj. Jagodic, 60 let, vdova žel. delav-
ca, Zalokarjeva ul. 11; Bavdaz Franc, 60
let, krojač, Vič 21; Pečan Antonija, 3 leta,
bči hišarja, Kozarje 97 pri Ljubljani; Pe-
rovšek Frančiška, 70 let, poljska dnarica,
Brlog 7; Miškulin Marija, 51 let, prosijski-
nja, Jablanec, srez Senj; Janežič Franc, 37
let, mesar, Lžanska cesta 59; Hafner Mari-
ja, 26 let, bivša blagajničarka, Poljanski
nasip 52; Schüller Katarina, 74 let, zasob-
nica, Ipavčeva ulica 2; Ankele Ana, 22 let,
uradnica, Mestni trg 13; Basle Anton, 34
let, trg. pomočnik, Kolodvorska ulica 26.

— »Mi smo pa od tam doma...« Zelo
priščno so pozdravili naši delavski otroci
male trboveljske pevce; povabili so jih na
predstavo »Cicibanac« v Delavsko zbornico.
Dvorana je bila pretesna za neštete male
in velike posetnike. Pred predstavo je za-
igrala godba »Zarjec«, nakar je zbor malih
igralcev pozdravil goste iz Trbovelj. Trbo-
veljski pevci so v odzdrav zapeli izredno
dojemljivo »Mi smo pa od tam doma, kjer
se sonce ne sme hlja...« Bilo je vse tako
priščno, nič narejenega, da so bili ganjeni
tudi odrasli. Gostje so tudi izročili malim
igralcem šopek cvetja z besedami: »Vse
vam damo, kar imamo...« Predstava je
bila gostom zelo všeč in tudi vsem drugim,
zato se jim je zdelo, da se je vse prezo-
daj končalo.

— Iz Občni zbor krajevne organizacije
JRKD Kolodvorski okraj se vrši v soboto
11. t. m. ob 20- uri v hotelu »Struželci«.
Poročajo g. posl. dr. Rape, minister Mo-
horič, zastopnik mestne občine in sreske-
ga odbora.

— Iz Koncertno-gledališka zabava brez
vstopnine. Da bi se danesne kdaj snel v
toplo zakurjeni in lepo razsvetljeni dvorani
malone dve uri naslajati s koncertnim
petjem, z zanimivim predavanjem, s čudo-
vitim dramskim prizorom, z živo sliko i.
p., ne da bi bil moral za to kaj plačati, ni
lahko verjeti. Pa je kljub temu možno.
Kdor se udeleži »Zimskega večera«, zabav-
no-propagandne prireditve ljubljanskega
Rdečega križa, ki se začne nocoj ob 20.
v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, Mi-
klovičeva cesta, se bo uveril, da je to kljub
hudim časom vendarle mogoče: izbral si
bo v dvorani katerikoli prostor med sede-
čimi ali med stojnimi, ne da bi bil mor-
al plačati kolikoli vstopnine. Dodatno
objavljamo, da sodeluje gospa profesorica
glasbe Verbič Milena, ki zapeje Musorg-
skega otroški pesemci »V kotuč« in »Uspa-
vanka smrti«.

— Iz Predavanje v kemičnem seminarju.
Docent amsterdamske univerze dr. I. R.
Katz bo predaval v ponedeljek 6. marca,
sredo 8. marca in petek 10. marca o sledih
čih predmetih: 1. Röntgenospektografija
celuloze; 2. težnost kavčuka; 3. razpo-
vrstitev tvarin v monomolekularne plasti.
Predavanja se bodo vršila med 6. in 7. uro
popoldne v kemijski predavalnici državne
realne gimnazije, Vegova ulica 4, in so do-
stopne vsakomur.

— Iz Danes ob 14.15 uri gostuje zadnji-
krat Vlasta Burian v Elitnem kinu Matica.
Opozarjamo vse tiste, ki se žele zopet en-
krat priščno nasmejati in zabavati na da-
nšnji filmski spored ZKD, na film »Revi-
zor Haselhuber«, v katerem uganja svoje
burke slovitosti in popularni češki komik Vla-
sta Burian.

— Iz Pevsko društvo Ljubljanski Zvon.
V torek, sredo in četrtek ob večerih vaje
vsega zbora za nastop na koncertu Huda-
dove župe JPS dne 12. t. m. popoldne ob 3.
v Unionu. Vne in vsi! Odbor.

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Predstave ob 4., 1/8 in 1/10
zvečer.

PREMIERA
GLOBOKO PRETRESLJIVE
DRAME

Moj Leopold

Vzvišena himna očetovske ljubezni
Film, ki bo slihernega ganil do
solz

Gustav Fröhlich
MAKS ADALBERT — LUCIE
ENGLISH — HARALD PAUL-
SEN — HERMANN THIMIG

Kot dopolnilo najnovejši »FOX«
zvočni tehnik najnovejših svetov-
nih dogodkov.

Predprodaja vstopnic od 11. do
1/13. ure.

Iz Trebnjega

— Nenadoma je obbolela g. Marija Pav-
lin, posestnica v Trebnjem, in so jo prepe-
ljali včeraj dopoldne z reševalnim avto.
mobilom v bolnico v Ljubljano. Podvrči se
bo morala težki operaciji. Zelimo ji
skorajšnjega okrevanja.

— Tudi v februarju. Glasom statistike
občine je posetilo v mesecu februarju
Trebnje skupno 29 tujcev, med temi 4 ino-
zemci.

— Občna objavlja. Ker pade Gregorjev
sejem v Veseli gori letos na nedeljo, se bo
vršil isti v ponedeljek 13. t. m.

— Kletarski tečaj. Na banovinski knje-
tiski šoli na Grnu pri Novem mestu se
bo vršil v četrtek 9. marca enodnevni ide-
tarski tečaj. Dopoldne bodo v veliki učil-
nici teoretična predavanja o pretakanju
in žvepljanju vina, popokine pa teoretičen
pouk, praktično posnoven z deli v šolski
kleti. Na istem zavodu se bo vršil v če-
rtak 16. t. m. sadjarški tečaj, na katerem
se bodo obravnavala najvažnejša spomni-
danska dela. Priporočamo vsem kmetoval-
cem, gostilničarjem in ostalim interesen-
tom, da se tečaja udeležijo v čim večjem
števlu.

— Jutri v torek se uradni dan sreske-
ga načelnika v Trebnjem ne bo vršil, pač
pa bo prihodnji uradni dan prvi torek v
mesecu aprilu.

Naša električna cestna železnica

Iz referata MZD dr. Feticcha na diskusijskem večeru
na magistratu

Ljubljana, 6. marca.
Pretekli petek je bil diskusijski večer v
posvetovalnici mestnega magistrata posev-
šen električni cestni železnici. Referiral je
predsednik Maloželezniške družbe dr. O.
Feticch. Njegova zanimiva izvajanja prina-
šamo v glavnih obrisih.

18. avgusta 1899 je sklenila mestna ob-
čina ljubljanska s tvrdko Siemens & Hal-
ske pogodbo, s katero je ta družba prevze-
la zgradbo električne cestne železnice v
Ljubljani. Pogodba je določala dve glavni
progi, od glavnega do dolnjaške kolodvor-
a in od rotovža do garnizijske bolnice.
Tramvaj bi prešel po 50 letih v posest ob-
čine, odkupiti bi ga pa smela že po 25 letih.
Z gradbo se je pričelo aprila 1901 in je
bila sedanja stara proga dograjena septem-
embra istega leta. V svrhu zgradbe in
obratovanja cestne železnice se je ustanovi-
la »Allgemeine österreichische Kleinbahn
Gesellschaft« s sedežem na Dunaju in je
imela vse delnice do l. 1927 v rokah tvrdka
Siemens & Halske.

Po vojni je družba prenesla svoj sedež
v Zagreb in se je imenovala Splošna malo-
železniška družba. Pod vladnim komisarjem
Mencingerjem je občina l. 1927 s sindikat-
no pogodbo odkupila dve tretjini delnic, do
ostale tretjine pa ima izključno pravico na-
kupa le mestna občina. Sedež družbe je bil
nato prenešen v Ljubljano. Občina je pri-
čela takoj razpravljati o zgradbi novih
prog. Na javni seji 18. septembra 1928 je
občinski svet sklenil, da se zgradi proga
Vič-St. Vid. Med občino in maloželezniško
družbo je bila v to svrhu sklenjena po-
godba glede obligacijskega posojila v višini
18 milijonov. Izdajanje dovoljenja za grad-
bo in dobava materiala se je tako zavlek-
lo, da se je z delom pričelo šele jeseni 1930.

Istočasno je bilo sklenjeno, da se takoj
pripravi vse potrebno za zgradbo prog na
Ježico, k Sv. Križu, v Moste, na Rudnik,
do klavnice in obnovo stare proge. Stroški
so bili preračunjeni na 32 in pol milijona
Din. Gospodarska kriza pa je povzročila,
da ni bilo mogoče dobiti posojila in je bilo
treba zgradbo novih prog odložiti. Nužno
potrebna je prenovitev stare proge, ki je v
tako slabem stanju, da bo treba promet
na njej v najkrajšem času ustaviti. To bi
imelo izredno težke posledice — odpustiti
bi morali okoli 100 uslužbenec — in je
zaradi tega družba storila vse, da obnovi
stare proge. Po dolgotrajnih pogajanjih je
bil sklenjen dogovor s tvrdko Siemens, ki
bo financirala obnovo stare proge in zgrad-
bo nove krožne proge.

Predavatelj je navajal nekatere zanimi-

ve statistične podatke. Do leta 1931 je sta-
ra proga merila 5200 m, z zgradbo nove
proge pa je dolžina narasla na 13.400 m.
Vozni park je prej obsegal 14 motornih in
4 priklopne vozove, lani in predlanskim letu
je bilo nabavljenih še 15 novih motornih
voz. Število potnikov je stalno naraščalo.
Dočim je v prvem letu prevozil tramvaj
326.800 potnikov, se je število že naslednje
leto podvojilo in je znašalo 792.800 ter se
je nato do l. 1908 stalno gibalo nad 900 ti-
soč. Leta 1908 je bil prevožen milijon ter
je bil maksimum v predvoženem času dose-
žen l. 1911 z 1.153.686 potniki. Velikanski
je bil porast v medvojni dobi. Ljubljana
je pač postala največja točka v zaledju.
Leta 1915 se je prevozilo 1.802.737 pot-
nikov, naslednje leto že 2.563.088, l. 1917 že
4.519.298, zadnje vojno leto pa 6.136.369.
Takoj po vojni je promet nazadoval, l. 1919
je se znašal 5 in pol milijona, se je pa na-
to do 1923 stalno gibalo nekaj nad 3 milij-
oni in je do l. 1930 vsako leto znašal manj
kakor 3 milijone. V zadnjih treh letih je šte-
vilo potnikov zopet naraščalo in je v letu
1930 poskočilo nad 3 milijone, predlanskim
5.447.700, lani pa je bil s 6.786.900 dosežen
rekord. Zadnji dve leti gresta predvsem na
račun razširjenja omrežja.

Zanimivo je, koliko kilometrov so pre-
vozili vsi vozovi. Prvo leto je bilo prevo-
zenih 136.200 km, vsa poznejša leta do leta
1930 pa se je letno stalno prevozilo nad
400.000 km, tako da je 14 voz družbe na-
pravilo v 30 letih 8.912.958 km. Računajoč,
da je 9 do 10 voz stalno v obratu, je vsak
voz napravil približno 891.300 km, torej
dvajsetkrat pot okoli zemlje. Z zgraditvijo
nove proge so se seveda te številke še bolj
povečale, predlanskem je bilo prevoženih
887.900 km, lani pa že 1.317.600 km in je
vsak voz prevozil 65.880 km ali več kakor
pot 2 in pol krat okoli zemlje. Računajoč
s 60.000 prebivalci, odpade na vsakega
Ljubljančana letno voženj: l. 1928 46, 1929
48, 1930 53, 1931 90, lani pa 113 voženj. Ta
številka je razmeroma visoka, vendar za-
ostaja Ljubljana v tem pogledu za drugimi
mesti. Lani je prišlo na osebo v Zagrebu
140 voženj, v Sarajevu 180, v Celovcu 150,
v Berlinu 250, na Dunaju pa celo 350.

Ogromno je narasla poraba električnega
toka. Dočim je znašala leta 1928 še 314.160
kilovatnih ur, se je lani porabilo še 849 ti-
soč kw ur. Velikega pomena je bila zgra-
ditev nove transformatorske postaje. Pri
prejšnji postaji se je izgubilo na toku pri-
bližno 35%, pri novi postaji s jeklenimi li-
vospremnimi usmerjevalci pa samo 8 1/2%.

Iz Novega mesta

— Zima prinaša neščete 80letna gospa
Uršula Mikolič, ki se je zaradi bolehnosti
dolge tedne držala le v sobi, je ob prvem
koraku, ki ga je spet napravila na solinco
dvoršice, spodrsnila in tako nesrečno pa-
dla, da je nezavestna obležala. Zlomila si
je več reber. V sredo zvečer pa je postala
žrtve višjih krajin delov spodnjega trga
kraljeviča Petra tukajšnja učiteljica gdč.
Hedvika Schweiger. Na nagmenem svetu
pred Pencovo trgovino sta se ji zapodila
pod nogo dva psa. Tudi njej je spodrsnilo,
padla je in ni mogla vstati. Iz sosedne dro-
gerije »Kreka« ji je takoj priskočil na po-
moč vodja drogerije g. Anton Plenčar. Dvignil
je ponesrečeno gospodično, ki pa je desna
noga ni hotela več ubogati. Trudoma jo
je spravil v drogerijo in poklicani
avtotaksi jo je potegnili domov.

Z Jesenic

— Nov grob. V petek zjutraj je podlegla
srčni kapi v 70. letu gospa Marija Rotar,
posestnica na Jesenicah. Pokojnica, ki je
bila blaga žena, skrbna mati in dobra go-
spodinja, je vzgojila več otrok, ki pa so že
vsi preskrbljeni. Pogreb ugodne pokojni-
ce se je vršil včeraj popoldne ob veliki
udeležbi ljudi na farno pokopališče na Je-
senicah. Bodi ji domača zemlja lahka,
težko prizadetim preostalim naše iskreno
sožalje.

— Jesenice od sobote do ponedeljka.
Oba dneva sta bila pustna in dežovna. Dež,
ki je rosil oba dneva, je izpral skoraj ves
sneg, kar ga je še bilo, tako da so morale
odpasti mladinske smučke tekme Sokola,
Bratstva in Gor. zimskosportnega podsa-
veza, za katere je vladalo med mladino ve-
liko zanimanje. Pomembnih prireditvev ni
bilo nobenih, le kino »Radio« je privabil
mnogo ljudi s predvajanjem lepega filma
»Pesem jugov« z Laurence Tibbetom v
glavni vlogi.

— Sokolsko društvo Jesenice se pri-
pravlja na župni prosvetni dan, ki se bo
vršil 19. t. m. v Kranju. Na tej prireditvi
bo zastopal naš Sokol s 35 pevci in pev-
kami, ki nastopijo pod vodstvom br. Sre-
denška ter salonski orkester pod vodstvom
br. Kleča.

Iz Celja

— O prvi pomoči pri obolenjih žvane
in živinoreži je predaval v četrtek 2. t. m.
zvečer v gostilni g. Vcternika na Ostrvo-
nem g. Maksim Šribar, sreski veterinar v
Celju. Predavanja se je udeležilo okrog 50
ljudi, ki so z zanimanjem sledili poučnim
izvajanjem. Predavanje je priredila krajev-
na organizacija JRKD za Celje-okolico.
Ob tej priliki je pristopilo k organizaciji
17 novih članov. Slična predavanja v nas-
nih krajih okoliške občine bodo še sledila.

— Poroka. V župni cerkvi v Celju sta
se poročila v nedeljo 5. t. m. g. Kamilo
Jonke, tehnik pri kr. banški upravi v
Ljubljani in gdč. Pavla Crncenčeva, tagov-
ka v Mozirju. Čestitamo!

— Prihodnja seja celjskega občinskega
sveta bo v petek 10. t. m. ob 18. Na tej
seji bo župan zaprosil novo imenovanjih
pet občinskih odbornikov. Sledila bo raz-
prava o vprašanju Mestnega kina in snade
še poročilo nekakega odedca.

— Planinski Sejem, ki ga je priredila
Savinjska podružnica SPD v soboto 4. t. m.
zvečer v Narodnem domu, je bil iz-
vrsno aranžiran, zelo dobro obiskan. Za-
bava je bila prišrna in neprilijana. Mno-
go smeja je vzbujal zlasti originalni pla-
ninski varijete »Hudi praške«. Prireditve so
je udeležili tudi mnogi zunanji gostov.

— Delovni trg. Dočim je bilo pri celjski
ekspozituri javne borze dela 20. februa-
rja prijavičenih 1315 brezposelnih (1146
moških in 167 žensk), je to število do 26.
februarja poskočilo že na 1338 (1166 mo-
ških in 172 žensk).

— V celjski bolnici je umrla 4. t. m.
letna žena knjigovodja ga. Marija Ka-
harjeva iz Njivice pri Radečah.

Iz Črnomlja

— Napade nekoga ljubljanskega tednika
na predstavnike in uradnike naše občine
moramo odkloniti in obsojiti, ker so popol-
noma neosnovani in neumestni. Vsi pred-
stavniki občine so znani kot izredno vestni
in pošteni, kakor tudi neumorni v delu za
narodno edinstvo in kulturno in gospodar-
sko povzdigo tukajšnjih krajev.

— Nalezljivih bolzeli v prošlem mese-
cu nismo imeli, a enako niti živalskih kuž-
nih. Zdravstvena prosveta našega podelja
je vzorna, četudi so naši kraji siromašni in
nam že preti pomanjkanje vsled dveltno
zaporedne suše.

— Bela Krajina se vedno vse bolj ure-
vjavlja. Za sedaj se mnoga društva živahno
zanimajo za tukajšnje kraje, ki bi pri-
šli v poštev za ferjalne kolonije in skavt-
ska taborišča. Najugodnejši kraji za to so
Planina, Semič, Tribuče, Prejoka, Mavren,
Petrova vas, Griblje in okolica Starega trga.
Naše občinsko poglavarstvo in šolska
upraviteljstva v posameznih navedenih kra-
jih rada dajejo vsa potrebna navodila in
pojasnila.

Iz Krškega

— Opozorilo. Opozarjamo meščane, da
se »Slovenski Narod« vsak dan dostavlja
vsem stalnim naročnikom na dom po raz-
našaku. Opozorite na to tudi vaše prijate-
lje in znance, ki še niso naročniki. Za
mesečnih 12 Din vam »Slovenski Narod«
nudi dnevno zanimive vesti in krasen ro-
man »Dve sirtici«.

— Priporočamo, da si nabavite roman
»Prokletstvo ljubezni«, ki je iz

A. D. Emery

14

Dve siroti

Roman

V krasno opremljeni budoar je bila baš vstopila dama z dekletom, ki ji je pomagalo odložiti plašč in klobuk; iz za najočnejša se je prikazal še vedno lep obraz, ki je na nosil sledove duševnih muk, tako globoke sledove, da jih čas ni mogel izbrisati.

— Milostiva gospa se zdi utrujena. Morda da bila predolgo v postelji. — Že mogoče. — je odgovorila grofica de Linières. — odprite okno in odgrnite zaveso, tu bi se človek zadušil...

— Dobro, lahko greste; če bi kdo prišel, recite, da sem bolna in da ne morem nikogar sprejeti. Je gospod grof doma?

— Milostiva gospa je baš odhajala z doma, ko je dobil gospod grof brzovjavko; velel je zapreči in takoj se je odpeljal.

— Ali ni ničesar pustil zame?

— Da, milostiva gospa, gospod grof je pustil tu pismo, ki mi ga je velel položiti na vašo mizico. Evo ga.

Grofica je segla po pismu.

— Bom že pozvonila, če vas bom potrebovala.

— Milostiva gospa ni posebno dobre volje, — je dejala komornica in tiho zaprla za seboj vrata.

Grofica se je zamišljeno ozrla na pismo in sklenila je pogledati, kaj ji grof piše. Pismo je bilo kratko, napisano v naglici; glasilo se je:

»Kralj me kliče k sebi. Vrnem se gotovo zelo pozno; ne vznemirjajte se.«

Pustila je pisemce na mizici in stopila počasi k oknu, skozi katero je sijalo solnce v sobo.

Dolgo je stala nepremično, roke sklenjene, zatopljena v težke misli.

Kar so zadoneli udarci ure iz zvonika cerkve sv. Sulpicija.

— Dve je ura! — je vzkljknila grofica in se prišla za prsa, kakor bi hotela zadržati slino utripajoče srce.

— Ura je dve... in ta hip je minilo sedemnajst let, ob isti uri je bilo, istega dne, nebo je bilo jasno in sinje kakor zdaj; majsko solnce je sijalo v vsem sijaju... kakor danes!... ko sem postala... mati!

In zaprla je okno, da bi ne videla

več prizora, ki je oživljal vso njeno bolelost. Omahnila je v naslanjač, si zakrnila obraz z rokami in bridko zaplakala.

Spomnila se je otročička, položene na stopnice cerkve Matere božje. Skriva v kotu trga je bila ostala Marion takrat na straži, da bi videla, kako pobero usmiliene roke ubogo, zapuščenega dete.

Ko je krenil Mihael Gerard z dvema otročičema v naročju nazaj v svojo podstrešno sobico, pač ni slutil, da mu sledi previdno ob zidu premikajoča se senca. Videč, kako je zavil v staro hišo in izgubil na mračnem stopnišču, je Marion zamrmrala sama pri sebi: — Tu stanuje.

In hitela je nazaj proti palači Vaudreyev, kamor je prišla neopaženo skozi vrata vrtno ograje, ki jih je odprla s posebnim ključkom.

Mlada zakonca sta se takoj po poroki odpeljala na ženitovanjsko potovanje, ki naj bi trajalo osem dni. Dotlej je imela Marion dovolj časa, da je lahko poizvedovala, se oglasila pri usmilijenih ljudeh, ki so se bili usmiliili nedolžnega otročička in jih zagotovila, da bo njihov trud bogato poplačan.

Marion se je torej vrnila k hiši, kjer je stanoval Mihael Gerard. Potrkala je na vrata.

Nobenega odgovora. Potrkala je drugič, tretjč. Zopet vse tiho.

— Morda so pa na izprehodu, — je pomislila. — Toda v naslednjem hipu je opazila, da je ključ v ključavnici; odprla je vrata in vstopila v sobico.

Bila je prazna. Obstala je vsa prestrašena misleč, da se je zmotila v nadstropju ali hišni številki.

Toda ne, bila je hiša, kamor je bil zavil mož z dvema otročičema v naročju.

Zaman je vpraševala sosedo in branjevece po bližnji okolici, povsod so ji odgovarjali enako:

— Gerardovi?... Pred tremi dnevi so odpotovali in nikomur niso povedali, kam.

Kaj storiti?... Kam naj se obrne, koga vpraša? In mati! Uboga mati, ko zve resnico, ji ne bo nikjer več obstanka. To ji zada smrtni udarec.

Bolest pa ne ubija vedno. In da preživi svojo, je Diana čutila, kako se prebuja v njenem srcu tisti čudoviti

glas, tisti božanski čut, ki ga razumejo samo matere in ki je zapopaden v edini besediči »dete«.

Diana ni mogla verjeti, da bi ji bilo dete... vedno ugrabiteljno, niti da bo morala živeti sredi razkošja in sladkosti življenja, dočim bo njena hčerka morda trpela najhujšo bedo.

— Ne!... ne!... je mrmrala sama pri sebi, — to ni mogoče... to se ne sme zgoditi. Skupaj jo bova iskali, in najdeva jo!

In čez tedne, mesece in leta, čim je grofica pod kakršnokoli pretevo je mogla zapustiti svojo bogato palačo, je hodila po najsiromašnejših pariških okrajih, čakala je pred tovarnami, da so odhajali delavci z dela, ustajala je na cesti matere, držeče otroke v naročju.

Z doma je hodila vedno polna nad... Vračala se je vsa obkrojana... toda sledove solz je morala skrbno skrivati.

In prišel je dan, ko je uboga žena končno spoznala, da je vse njeno iskanje in vse njene nade zaman. Tedaj se je pa zatekla k molitvi. Komu drugemu naj bi sicer zaupala svoje gorje, s kom drugim bi mogla govoriti o nedolžnem, dragem bitju, ki ga je videla samo toliko, da ga je poljubila, če ne njemu, ki je dejal:

»Blagor žalostnim, ker bodo potolaženi.«

Trdno je verovala v te božje besede in črpala je iz njih moč, ki jo je tako zelo potrebovala, da bi nihče okrog nje ne trpel zaradi njenega greha.

Take so bile težke misli in bridki spomini, ki je bila v nje zatopljena Diana de Linières, ko je na dvorišču zadržala kočija, da se je nenadoma zdrnila iz globoke zamišljenosti.

— On je! — je vzkljknila. — Grof se vrača! — Oh, da bi me le ne videl take!

In brž je smuknila za težko zaveso na vratih v sosedno sobo.

V naslednjem hipu je grof potrkal.

— Jaz sem, grofica, ali smem k vam? — Seveda, izvolite, — je odgovorila.

Grof je vstopil od radosti žarečega obraza in videč svoje pisemce, ki je bilo ostalo na mizici, je dejal:

— Draga Diana, gotovo je vas zelo presenetila vest, da me kliče kralj k sebi.

Zaklad generala Samsonova

Inozemski listi so zabeležili te dni vest, da je našel neki kmet blizu Vilne na polju okovan zabo, v njem pa 1,350.000 rubljev v zlatu. Zdal se je izkazalo, da gre za del zaklada armade ruskega generala Samsonova. Da bi odvrnil del nemške napadalne armade od Pariza, je vdrl ruski general Samsonov na povelje vrhovnega poveljnika ruske vojske na nemško ozemlje in se je po porazu svoje armade pri Tannenbergu ustrelil. Armadno blagajno so pred začetkom naglega umika zakopali ob navzočnosti šefa ruske vohunske službe polkovnika Mjasojedova.

Mjasojedov je bil pa kmalu potem razkrinkan kot nemški vohun v ruski armadi, vojno sodišče ga je obsodilo na smrt in bil je obešen. V zakladnici so tudi zelo važni dokumenti ruskega generalnega štaba. Gospodar zemljišča, kjer so našli zaklad, noče o tem ničesar povedati in se je obrnil na notarja v Vilni, da bi mu izposloval od države primerno nagrado.

Ljubavna pisma in vijolice

Pred sodnikom v Marylebonu v Londonu je stal 70 letni Edvard Branson, obtožen, da je grdo ravnal z Ruth Pollardovo in ji grozil. Izkazalo se je, da se je mož pred 25 ali 0 leti seznanil s Pollardovo kot 13 letno deklico. Zanimal se je za njo, pozneje se je v njo zaljubil in živela sta skupaj kot mož in žena. Imela sta dva otroke, toda zdaj Pollardova noče o Bransonu niti slišati. — Neprestano preži name, vsako jutro mi pošlje ljubavno pismo, pred vrata mi pa polaga vijolice, — se je pritoževala na sodišču. — Vijolice mu pošiljam nazaj, on pa zatrjuje, da mu noben policaj tega ne more prepovedati in da se mi bodo smejali, če se obrnem zaradi tega na sodišče.

Branson je v svojem zagovoru omenjal, da sta živela kot mož in žena celih 25 let. Pollardova ga je pa takoj zavrnila, češ da sta živela samo dve leti skupaj in da ji je zastupil vse življenje. Sodnik je starca opozoril, da ne sme več nadlegovati Pollardove. — Saj je ne nadlegujem, je od-

govoril obtoženec. — Noče mi dovoliti, da bi z otrokoma hodil na sprehod. — Toda po zakonu sta otroka njena in vi nimate pravice vmešavati se v to. — ga je opozoril sodnik.

Pollardova se je nadalje pritoževala, da Branson telefonira že odraslim otrokoma v trgovino, kjer sta uslužbena. Branson je obljubil, da otrokoma ne bo več telefoniral v trgovino. Sodnik ga je opozoril, naj Pollardove ne nadleguje več, sicer ga bodo znova povabili na sodišče. — Torej ji niti pisem ne smem pisati, je vprašal? — Dostojna pisma ji lahko pišete, je odgovoril sodnik. Branson je pa dejal, da ne more prekiniti razmerja, ki je trajalo 25 let. — Nikoli ji nisem rekel žal besede, je zatrjeval. Sodnik mu je pa dejal, da je baš to njegova napaka, da je bil presladak. Pripomnil je pa, da ni njegova naloga učiti ga pravih srečnega zakona, češ da mora že sam priti na to.

Starost je skrivala

Z leti in krstnimi listi bo treba končno temeljito pomesti, kajti starost je privatna zadeva vsakega človeka in nikogar nič ne briga, koliko je kdo star. Vsak človek se pa čuti mlajšega, kakor je v resnici, in na svetu je mnogo žensk, ki se čutijo tako mlade, da jim druge to mladost zavidajo ali jih pa začno gledati po strani. Po smrti že se gre, da se o človeku zve, koliko je bil star, dokler je pa živ, je najbolje o tem molčati. To naj bi si zapomnili tudi oni jubilanči, ki s svojimi jubileji sami silijo v javnost.

Tako nekako si je mislila tudi newyorška igralka Katarina Wilsonova, ki je zatrjevala, da se počuti še vedno mlado, čeprav ji je že 65 let. Te dni je pa umrla in šele zdaj so prišle na dan prav zanimive stvari. Bila je poročena, toda tega ni nihče vedel in imela je hčerko, ki je omožena s pisateljem Pollockim. Pa tudi Katarina Wilsonova se ni pisala, temveč Edvarda Marble in stara je bila v resnici 80 let. V oporoki zapušča svoji hčerki 10.000 dolarjev. Vsi njeni znanci so strmeli, ko so zvedeli, da je bila stara 80 let in da je znala svojo starost tako spretno skrivati.

Med prijateljami.

»Če se sploh omožim, vzamem za moža vegetarijanca.«
»Aha, imeti hočeš moža, ki se ne boji ugrizniti v kislno jabolko.«

Umrla je naša ljubljena mama, dobra stara mama in tašča, v starosti 86 let, gospa

Jakobina Lukež

vdova mornarskega in okrožnega zdravnika

Pogreb blage pokojnice bo v torek, dne 7. marca 1933 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Florijana ulica 40.

Ljubljana, dne 5. marca 1933.

ZALUJOČI OSTALI.

Sveže, najfinjše norveško

RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. FICCOLIJA V LJUBLJANI — se priporoča bledim in slabotnim osebam

Zahtevajte pri Vašem trgovcu tudi

Mate-čaj

Zavitek za 25 porcij

Din

3.50

TELEFON 2059

PREMOG SUHA DRVA

Pogačnik, Bohoričeva 5.

OBLEKE in SUKNJE kupite najbolje pri A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

NEPREMIČNINE

VSLED BOLEZNI oddam v najem dobro vpeljana trgovino z mešanim blagom v Ljubljani, z zalogo ali brez nje. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Sigurna eksistenca 1374«.

MANJSO POSEST kupim. Prednost gorski kraj; do 250.000 v gotovini. Obširne ponudbe na: Zobec, Gunduličeva ulica 41, Zagreb. 1370

GOSTILNO dobro idočo, na prometni točki v industrijskem kraju, oddam ugodno na račun mladima in podjetnima zakoncema. Potrebno 10.000 Din. Ponudbe na lastnika Alojz Vasle, gostilničar, Zabukovca pri Žalcu. 1369

PRODAM

FIAT 503 5 sedežen, v prav dobrem stanju, odprt, z dvojno pnevmatiko in vsem ostalim priborom, proda za 7500 Din Jernej Kožar, Hrovača pri Ribnici, Dol. 1368

FIAT 1 1/2 TONSKI in SAURER 4 TONSKI proda za knjižice Ljudske posojilnice opekarna Menges. 1367

SLUŽBE

VRTNAR izkušen in samostojen, z večletnimi spričevali, samski, išče stalno službo v graščini, tovarni, vili ali kaj sličnega. Ponudbe na naslov: Rudi Vokal, Karlovac, Rijska cesta 41. 1366

BRIVSKI POMOČNIK mlad, dober delavec in perfektni bubi štucer, dobi s 15. marcem stalno mesto s stanovanjem, hrano, pranjem perila in plačo po dogovoru. Ponudbe s sliko na naslov: Josip Király, frizer za dame in gospode. — Murska Sobota. 1365

Večja množina makulturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

IVANA ZAMLJEN naznanja v svojem in v imenu svojih otrok VIKE poroč. DEBELAK, JOZETA in ANKE ter zeta ing. DEBELAKA pretuzno vest, da je po dolgoletnem in mučnem trpljenju, večkrat previden s tolažili sv. vere, v 64. letu starosti, Bogu vdan preminul predbori soprog, oče in tast, gospod

IVAN ZAMLJEN

čevljarški mojster in meščan ljubljanski

Pogreb predragega bo v sredo, 8. t. m. ob 2. popoldne iz hiše žalosti, Erjavčeva cesta 4 a, na pokopališče k Sv. Križu.

Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 6. marca 1933.

Globoko žalujoči ostali.

MEDNARODNI VELESEJEM V PRAGI

19.—26. marca 1933

SVETOVNI VELESEJEM

na katerem so zastopani narodi in države

Znižana vožnja za brze in navadne vlake

Jugoslavija 25 %, Češkoslovaška 33 %, Avstrija 25 %, Madžarska 25 %.

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY, Ljubljana Aleksandrova c. 2 PUTNIK, Gajevo ul., za nebotičnikom
ČEHOSLOV. KONZULAT 5674

Globoko sklonjeni pred velično smrti gospe

MARIJE ŠVAJGAR

roj. Arko

učiteljice v pokoju

naznanjamo vsem, ki so jo poznali in ljubili, da smo izročili njene zameljske ostanke materi zemlji v nedeljo 5. t. m. k večnemu pokoju na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani.

Blag ji spomin!

Rodbine Švajgar, Šmalc, Arko.